

LAUSUNTOPYYNTÖKYSELY HALLITUKSEN ESITYSLUONNOKSESTA LAIKSI SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUJEN TUOTTAMISESTA

1. Vastaajatahon virallinen nimi

Vastaajien määrä: 1

Nimi

- Tehy ry

2. Vastauksen kirjanneen henkilön nimi

Vastaajien määrä: 1

Nimi

- Kirsi Markkanen

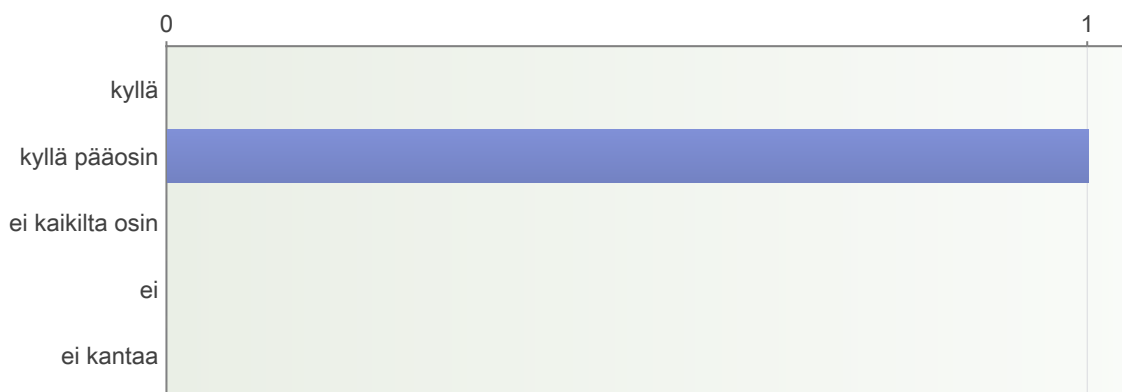
3. Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot

Vastaajien määrä: 1

Etunimi	Sukunimi	Sähköposti
Kirsi	Markkanen	kirsi.markkanen@tehy.fi

4. Onko lain soveltaminen samanlaisena kaikkiin palvelun tuottajiin niiden oikeudellisesta muodosta ja toiminnan tarkoituksesta huolimatta perusteltu ratkaisu (2 §, 3 § 1 kohta)?

Vastaajien määrä: 1

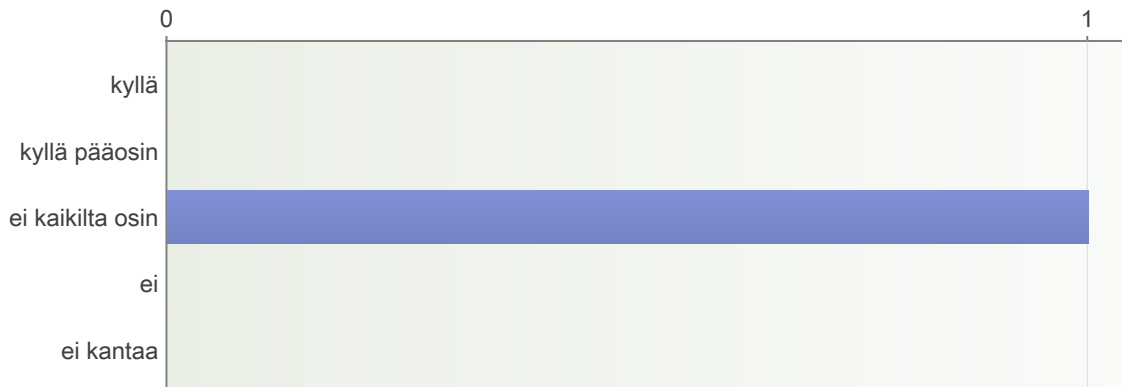


Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

- Tehy pitää esitystä lain soveltamisesta kaikkiin palveluntuottajiin kannatettavana. Lakiluonnoksessa todetaan että, yhteisellä lailla voidaan paremmin tukea sosiaali- ja terveyspalvelujen integraation toteutumista. Lain soveltaminen itsenäisiin ammattiharjoittajiin on myös pääosin perusteltua. Tosin myöhemmin laissa kuvatut rekisteröitymiseen liittyvät velvoitteet saattavat joiltain osin olla yksittäiselle ammatinharjoittajalle kohtuuttomia esim. omavalvontasuunnitelman laatiminen tilanteissa, joissa yrittäjän pääasiallinen toiminta tehdään toisen kotona, eri toimipisteissä, kuten erityiskouluissa tai toisen palveluntuottajan tiloissa esim. lasten terapeutit. Rekisteröitymismenettelyt tulee räätälöidä suhteessa palvelutoiminnan laajuuteen, huomioiden myös itsenäisenä ammatinharjoittajana toimivien palveluntuottajien asema. Rekisteröitymiseen, julkiseen tietopalveluun tai viranomaisen tiedonsaantioikeuteen liittyvät kustannukset eivät saa muodostua yksittäiselle ammatinharjoittajalle tai pienelle yrittäjälle kohtuuttomiksi.

5. Parantavatko palvelun tuottajalle asetetut ehdot asiakas- ja potilasturvallisuutta (5-9 §, 13 §)?

Vastaajien määrä: 1

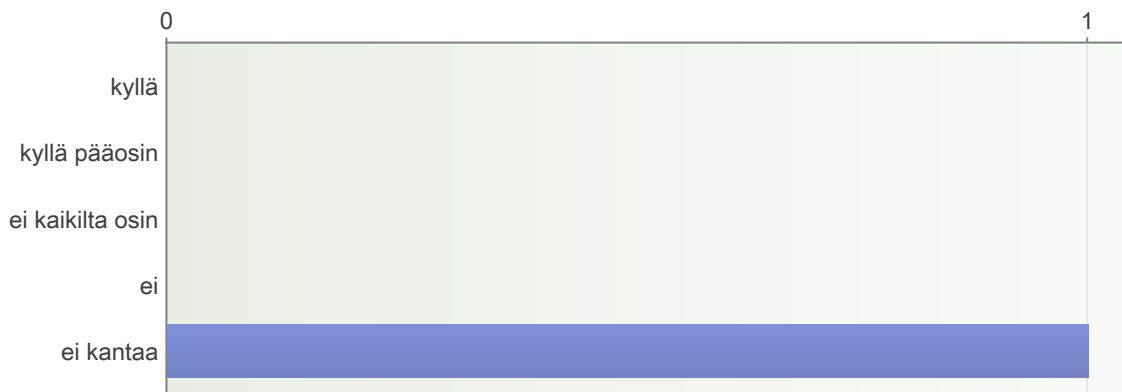


Avoimet vastaukset: ei kaikilta osin

- Tehyn näkemyksen mukaan palveluntuottajalle (5 §) asetetut ehdot varmistavat osaltaan asiakas- ja potilasturvallisuutta. Lakiehdotuksen mukaan valvonta tulee painottumaan jo rekisteröintivaiheeseen, kun toimintaedellytykset kuvataan laajasti. Ehdotukset ovat kattavia ja pääosin kannatettavia. Tehy korostaa sitä, että toimintaedellytyksissä (5-9 §:t) tulee erityisesti kiinnittää huomiota monialaiseen johtamiseen. Kun sosiaali- ja terveyspalvelut integroituvat, niin tarvitaan palvelutoiminnan monialaista johtamista, joka pystyy arvioimaan henkilöstön osaamista suhteessa palvelutoimintaan ja asiakastarpeeseen. Erityisesti tällä hetkellä puutteita on sosiaalipalveluiden alla toteutettavassa terveyshuollon toiminnassa. On tilanteita, joissa terveydenhuollon toimintaa esim. lääkehoidon kokonaisuutta ei johdeta lainkaan (ei ole nimetty kenenkään vastuulle). Voi olla nimellinen vastuuhenkilö, mutta käytännössä terveydenhuollon toimintaa sosiaalipalvelujen yksikössä ei johda kukaan. Tähän tarvitaan hoito- ja terveystieteellistä osaamista ja koulutuksen saanut esimies, joka johtaa toimintaa toimintayksikön arjessa. Tehy edellyttää, että lakiesitykseen sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottamisesta säädetään tarkemmin sosiaali- ja terveyspalvelujen integraation edellyttämästä johtamisen kokonaisuudesta. Toimintaedellytyksissä (erityisesti 7-8 §) tulee huomioida palveluyksiköiden velvoite opetus-, kehittämis- ja tutkimustoimintaan sekä sen edellyttämään monialaiseen osaamiseen yksikön johtamisessa. Siksi lain yksityiskohtaisiin perusteluihin tulee lisätä kirjaus hoitotyön johtamisen edellytyksistä kohdassa 11 esitetyllä tavalla.

6. Vähentääkö palvelun tuottajan ja sen palveluyksiköiden erillinen rekisteröinti, palveluyksiköiden siirtokelpoisuus ja riskiperusteinen hyväksymismenettely palvelun tuottajan ja viranomaisen hallinnollista työtä (13 §, 15 § ja 17 §)?

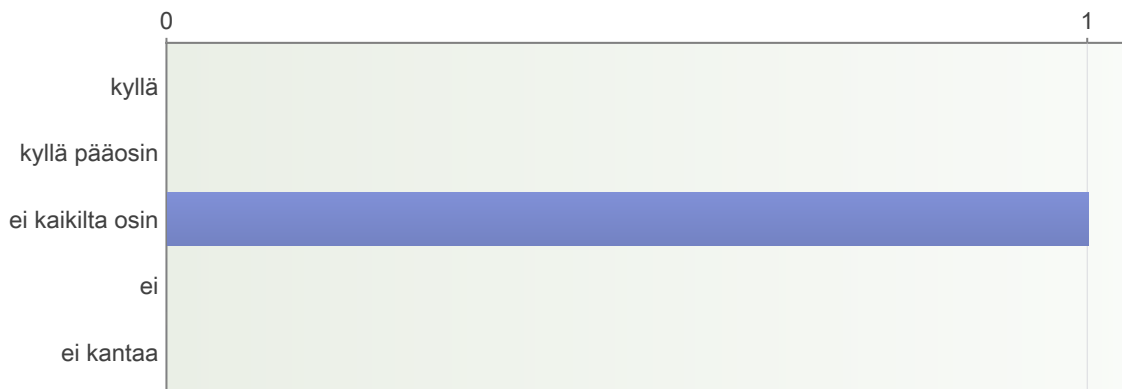
Vastaajien määrä: 1



Avoimet vastaukset: ei kantaa

7. Vähentääkö yhteisen palveluyksikön käyttömahdollisuus palvelun tuottajan ja viranomaisen hallinnollista työtä ja parantaako se mahdollisuuksia valvoa toimintaa kokonaisuutena (3 § 5 kohta, 18 §)?

Vastaajien määrä: 1

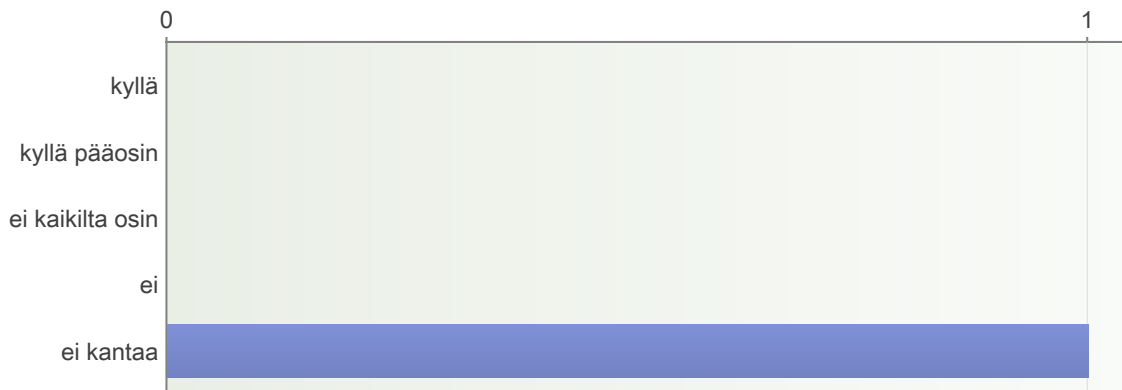


Avoimet vastaukset: ei kaikilta osin

- Tehyn näkemyksen mukaan yhteisen palveluyksikön käyttömahdollisuus ei kaikilta osin vähennä palvelun tuottajan ja viranomaisen hallinnollista työtä tai paranna mahdollisuutta valvoa toimintaa. Kuitenkin niiltä osin kun samankaltaisen palvelutoiminnan osalta edellytetään samoja toimintaedellytyksiä, voi hallinnollisen työn määrä vähentyä. Yhteinen palveluyksikkö mahdollistaa suurelle palveluntuottajalle rekisteröinnin hoitamisen keskitetysti, myös päätökset ovat yhteneväisiä. Tämä on parannus nykytilanteeseen, jossa eri Avi:en alueilla päätökset ja niihin liittyvät perustelut voivat vaihdella.

8. Onko vastuullisen palvelun tuottajan käsite ja tehtävät perusteltuja (3 § 5 kohta, 18 §)?

Vastaajien määrä: 1



Avoimet vastaukset: ei kantaa

9. Onko vastuullisen palvelun tuottajan käsitteelle muita vaihtoehtoja?

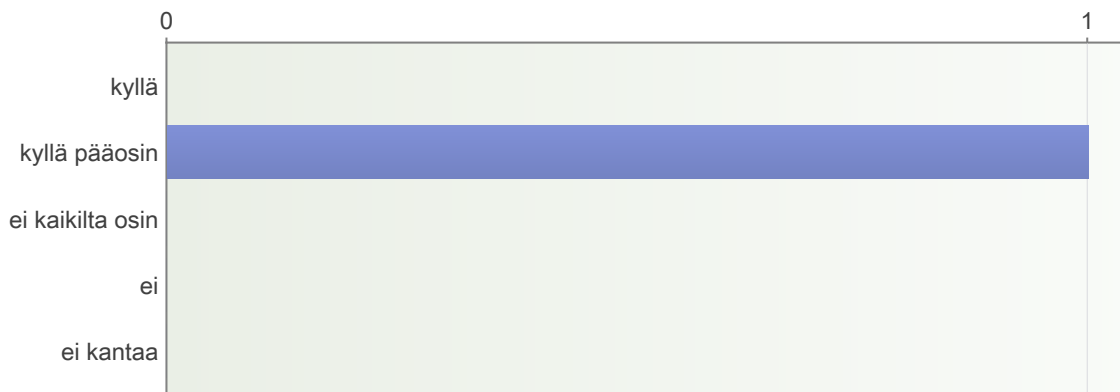
Vastaajien määrä: 1



Avoimet vastaukset: ei kantaa

10. Ovatko valvojan viranomaisen keinot, mukaan lukien laiminlyöntimaksu ja rekisteristä poistaminen, riittävät asiakas- ja potilasturvallisuuden kannalta (4 luku)?

Vastaajien määrä: 1



Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

- Rekisteröinnin yhteydessä toimitettavat laajat tiedot palvelutoiminnan sisällöstä parantavat mahdollisuutta valvoa. Taloudellisten edellytysten tarkastelu lisää osaltaan valvonnan mahdollisuutta. Tosin yksittäisen ammatinharjoittajan kyseessä ollessa elinkeinotoiminnan tulot ovat käytännössä henkilön ansiotuloja. Tässä täytyy varmistaa riittävä yksityisyyden suoja. Tehyn näkemyksen mukaan viranomaisen keinot ovat pääosin riittävät asiakas- ja potilasturvallisuuden kannalta. Laiminlyöntimaksu ja rekisteristä poistaminen lisäävät valvonnan keinoja.

11. Muut vapaamuotoiset huomiot laista sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottamisesta.

Vastaaajien määrä: 1

-

Sosiaali- ja terveyspalveluiden johtaminen:

Tehy edellyttää, että lakiesitykseen sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottamisesta säädetään tarkemmin sosiaali- ja terveyspalvelujen integraation edellyttämästä johtamisen kokonaisuudesta. Toimintaedellytyksissä (erityisesti 7-8 §) tulee huomioida palveluyksiköiden velvoite opetus-, kehittämis- ja tutkimustoimintaan sekä sen edellyttämään monialaiseen osaamiseen yksikön johtamisessa. Siksi lain yksityiskohtaisiin perusteluihin tulee lisätä kirjaus hoitotyön johtamisen edellytyksistä seuraavasti 8 §:n 2 ja 3 momentteihin:

"Hoitotyön johtaja vastaa hoitotyön ammatillisesta johtamisesta sekä hoitotyön ja terveystieteellisen asiantuntijatyön ja kehittämis- ja tutkimustoiminnan johtamisesta ja koordinoinnista. Hoitotyön johtaja vastaa siitä, että integroitu sosiaali- ja terveyspalvelutoiminta on asiakkaiden palvelutarpeiden mukaista, asiakaslähtöistä ja että hoitotyön käytännöt perustuvat parhaaseen saatavilla olevaan tietoon. Lisäksi hoitotyön johtaja vastaa hoitotyön laadun, turvallisuuden sekä vaikutusten ja seurannan arvioinnista."

Muita huomioita:

Oppilaitosten klinikkatoiminta esitetään kuuluvan myös tämän lain piiriin. Palvelujen tuottamista varten tulisi perustaa yhtiö. Tehyn näkemyksen mukaan tämä on kannatettavaa ja perusteltua. Tämä varmistaisi, että tilat, toiminnan tarkoitus ja henkilöstön osaaminen esim. opetushenkilöstön riittävä resursointi sekä tarpeeseen nähden tarvittava ammattiosaaminen, arvioitaisiin toiminnan aloittamisen yhteydessä.

Lakiesityksen mukaan henkilöstövuokrausyritykset olisivat lain soveltamisen ulkopuolella. Myös tämä on Tehyn näkemyksen mukaan perusteltua, koska henkilöstövuokrausyritykset eivät tuota sosiaali- ja terveydenhuollon palveluita. Vastuullinen palveluntuottaja joutuu määrittelemään käyttämänsä henkilöstön kelpoisuuden oman rekisteröitysmenettelyn yhteydessä eli ei saisi käyttää muunlaista henkilöstöä tai henkilöstörakennetta kuin luvan saamisen yhteydessä on ilmoitettu.

Pykälän 3 § momentin mukaan valtion ylläpitämät sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköt (esim. Niuvanniemi ja Vanha Vaasa) eivät vastaanottokeskukset kuulu tämän lain piiriin. Tämä on ko. yksiköiden toiminnan luonne huomioon ottaen perusteltua. Tehy pitää kuitenkin tärkeänä, että vastaanottokeskusten toimintaa liittyvä terveydenhuollon ohjeistus ja valvonta tulisi määrätä esim. maakunnan palvelulaitosten tehtäväksi, koska terveydenhuollon toiminnan osalta vastaanottokeskuksissa on tällä hetkellä ollut runsaasti puutteita ja tietämättömyyttä terveydenhuoltoa ohjaavan lainsäädännön velvoitteista.

Asiakas- ja potilasturvallisuus

Tehy pitää tärkeänä, että omavalvonta suunnitelma on edelleenkin julkinen ja asiakkaiden nähtävillä. Se lisää osaltaan potilasturvallisuutta.

Potilasasiamiehen nimeäminen voi olla yksittäiselle ammatinharjoittajalle haastavaa (lähinnä löytää sopiva ja sitoutunut henkilö). Maakunnan palvelulaitos voisi koordinoita tätä toimintaa ja tarjota portaalien mahdollisista potilasasiamiehistä, joiden kanssa palveluntuottaja voisi tehdä sopimuksen.

Lopuksi:

Julkisen tietopalvelun rakentamien voi olla lakiesityksen aikatauluun nähden liian haasteellinen. Sen rakentamiseen arvioidut kustannukset ja resurssitarpeet viranomaiselle ovat työmäärään nähden riittämättömät. Vaarana on, että kustannukset valuvat palveluntuottajien maksettaviksi. Tästä syystä maksuperusteita erikokoisille palveluntuottajille on arvioitava huolella. Yhteinen tietopalvelu ei saa lisätä kohtuuttomasti pienten toimijoiden ja itsenäisten ammatinharjoittajien maksuosuuksia (ei saa muodostua esteeksi markkinoilla toimimiselle). Haasteena on myös julkisten palveluntuottajien kyky tuottaa suunnitellussa ajassa toimintayksikköä ja palvelutoimintaa osoittavia tietoja, koska näitä on kerätty vaihtelevasti eri vastuutahojen toimesta tai tietyin osin ei lainkaan.

Valmistelussa on huomioitu Tehyn yhteistyöjäsenjärjestöjen ja Tehyn yrittäjäjaoston kannanotot.

Helsinki 9. marraskuuta 2016

Rauno Vesivalo
Puheenjohtaja
Tehy ry

Kirsi Sillanpää

Johtaja

Tehy ry

Lisätietoja:

Kirsi Markkanen
kehittämispäällikkö
Tehy ry
kirsi.markkanen@tehy.fi
0405337086

Anna Kukka
Tehy ry
työympäristöasiantuntija
anna.kukka@tehy.fi
0401677201